

CUM INFLUENTEAZA TENDINTELE EUROPENE IN MATERIE DE CONCURENTA MEDIUL DE BUSINESS DIN ROMANIA

Autor: Catalin Suliman, partener PeliFilip

Modul in care Comisia Europeana analizeaza anumite comportamente este deseori preluat de catre autoritatile nationale. Cel mai facil exemplu este dat de practica investigatiilor sectoriale europene ce sunt urmate la intervale scurte de copii la nivel national (cea mai recenta fiind investigatia sectoriala in comertul online).

Observam doua mari tendinte ce pot prezenta relevanta si asupra modului in care Consiliul Concurentei isi va exercita puterile si implicit vor genera efecte asupra mediului de business din Romania:

- a) Schimbari cu privire la modul in care se vor realiza politicile de conformare
- b) Tranzitie spre analiza efectelor produse de faptele pretins anticoncurentiale

1. Dezvoltarea IT si digitalizarea activitatilor pe piata - provocarile politicilor de conformare.

La nivel european exista o cultura a programelor de conformare si a actualizarii permanente a acestora. Gradul de sofisticare al acestor programe creste permanent si urmareste sa tina cont de dezvoltarile tehnologice si de infrastructura ce afecteaza modul de actiune pe piata al agentilor economici. Nevoia de cunoastere a regulilor de concurenta devine din ce in ce mai mare si in Romania tinand cont de riscurile foarte mari la care se expun societatile care nu respecta normele de concurenta. In prezent, sunt foarte putine sectoare ale economiei care nu au fost sau nu sunt sub analiza autoritatii de concurenta.

In ultimii ani interesul societatilor comerciale pentru zona de conformare a crescut constant, acestea investind in programe de pregatire pentru angajatii cheie sau ghiduri complexe de conduita in materie de concurenta.

Recent, Consiliul Concurentei a emis unele recomandari cu privire la programele de conformare, in dorinta de a oferi informatii si jucatorilor mai mici de pe piata.

Pot fi identificate doua tendinte importante in materie de conformare:

- In primul rand, intreprinderile importante investesc resurse in verificarea proiectelor strategice cu scopul anticiparii oricaror posibile zone sensibile din punct de vedere al respectarii regulilor de concurenta, precum si pentru a anticipa eventuale pozitionari ale pietei la inovatie. Specialistii de concurenta sunt implicati inca din faze incipiente ale proiectelor pentru a asigura respectarea regulilor specifice de concurenta.
- In al doilea rand, conformarea ajunge la nivelul urmator prin luarea in considerare a evolutiilor tehnologice. Astfel, platformele online, inovatiile IT, mijloacele de optimizare marketing, accesul si utilizarea inteligentei artificiale ajung sa fie analizate si din perspectiva regulilor de concurenta, fiind foarte importante aspectele ce tin de reglementarea regulilor de acces, licentiere, actiuni in comun sau exclusivitati.

Ce ne rezerva viitorul?

Provocarile vor veni din dezvoltarea IT si digitalizarea activitatilor pe piata. Aceste provocari vor veni cu o nevoie noua de analiza concurentiala (mult mai axata pe tehnologie si inovatie). Conformarea si conduita prudenta vor obliga agentii economici sa planifice proiectele noi si sa includa in echipele de proiect si pe specialistii lor in probleme de concurenta. Astfel, conformarea trebuie sa faca pasul de la era analogica la cea digitala (atat prin raportare la tehnologie cat si prin raportare la modul de analiza).

2. Analiza efectelor tot mai importanta in materie de concurenta

In ultimii ani exista tot mai multe dezbateri cu privire la necesitatea unei analize economice in privinta incalcarilor de concurenta. Aceasta presupune trecerea de la sistemul generalizat al incalcarilor *per se* (prin obiect) la o analiza mai profunda a efectelor reale ale practicii asupra pietei relevante.

Consiliul Concurentei are un departament specializat de experti economici care pot pregati analize complexe economice ale efectelor unei anumite practici. In plus, chiar daca numarul cazurilor prin obiect nu a scazut semnificativ, se pot observa incercari de a include si o analiza economica in astfel de cazuri.

Aceste tendinte sunt confirmate de decizia recenta a CEJ in cazul Intel (C-413/14 P), cand instanta suprema a decis ca in materie de politica si strategie comerciala (cea care cuprinde discounturile comerciale acordate) este necesara o analiza a efectelor acestora pe piata.

Decizia CEJ confirma faptul ca atunci cand discounturile sunt analizate din perspectiva unei posibile restrictionari a regulilor de concurenta, autoritatea de concurenta trebuie sa examineze toate circumstantele cauzei, inclusiv: a) existenta unei pozitii dominante, b) acoperirea discounturilor prin raportare la piata relevanta, c) durata, conditiile si valoarea discounturilor acordate, si d) masura in care ele pot fi incadrate intr-o strategie de eliminare a concurentilor eficienti.

Decizia CEJ in cazul Intel prezinta relevanta si pentru Romania deoarece este de asteptat ca autoritatea nationala de concurenta sa finalizeze anumite cazuri care privesc analize ale unor politici comerciale si a modului de acordare a discounturilor in piata, aceste decizii fiind relevante pentru modul de structurare al oricaror astfel de politici. Mai ales intreprinderile dominante vor putea sa isi regandeasca anumite strategii comerciale si modul de actiune in piata.

In plan secundar, decizia Intel este relevanta pentru societatile care doresc sa pastreze o libertate comerciala in momentul acordarii reducerilor comerciale in scopul eficientizarii rezultatelor oricaror actiuni in piata si al atragerii de clienti. Astfel, pe anumite perioade scurte, pot fi gandite anumite discounturi care sa aduca eficientele comerciale urmarite fara a incalca regulile de concurenta.